

דברי העורכת: על ענווה וגאווה מקצועית

פיזיותרפיסטים וקוראים יקרים, דבר העורכת נכתב בתחילת אפריל, ואילו כתב העת יופץ לציבור בסוף חודש אפריל. המידע אודות אפידמיית הקורונה וההנחיות כיצד להתנהל מתעדכנים ומשתנים חדשות לבקרים, לכן אין כל יכולת לדעת באיזה מצב נהיה בארץ ובעולם בעוד מספר שבועות, כאשר דברים אילו יתפרסמו. אני מייחלת שנראה כבר את האור בקצה המנהרה ונתחיל לחזור למסלול החיים הרגיל.

רבות נכתב ועוד ייכתב על האתגרים והקשיים הרבים העומדים בפני כלל אזרחי ישראל (והעולם כולו), ולצערנו עתידים עוד לעמוד, בעקבות התפשטות הקורונה. ביניהם ניתן למנות בעיות בריאות חמורות כתוצאה מתחלואה בקורונה, ומהזנחה של בעיות בריאות אחרות עקב התמקדות מערכת הבריאות בהתמודדות עם מגפה זו. בנסיבות אלו מתעוררים גם קשיים כלכליים חמורים, אשר אינם פוסחים על פיזיותרפיסטים רבים. קשיים אלו באים לידי ביטוי הן במגזר הפרטי, שבו נאלצים פיזיותרפיסטים להפסיק פעילות בקליניקות פרטיות, והן במגזר הציבורי שבו הצמצום בפעילות משפיע על שכר הפיזיותרפיסטים. מגפה זו מעוררת גם קשיים רגשיים רבים הנובעים מהדאגה לשלום יקירינו ומהבידוד החברתי שנכפה עלינו.

כידוע לכולנו, נדבך מרכזי בטיפול הפיזיותרפיה הוא 'המגע' הפיזי הישיר, ובמידה רבה השימוש במגע והקשר הבלתי אמצעי עם המטופל מגדירים את מקצוע הפיזיותרפיה. אין זה רק מגע לצורך ביצוע טכניקה מנואלית זו או אחרת. זה גם המגע המנחם, זה המגע המעודד פעילות גופנית אשר המטופל נוטה להימנע ממנה אם זה מפאת כאב או חשש מכאב, וזה המגע שמטרתו למנוע נפילה או פציעה. בהתמודדות עם הקורונה קשר זה נפגע קשות. לכן, בנוסף לקשיים המשותפים בעידן הקורונה לכלל אזרחי ישראל, הפיזיותרפיסטים מתמודדים עם אתגרים וקשיים ייחודיים למקצוע. הם צריכים להתמודד עם בעיות אתיות הנובעות מהצורך למצוא איזון בין צרכים מנוגדים. מצד אחד עליהם לתת סיוע אופטימלי למטופל ומצד שני עליהם ועל מטופליהם להימנע מהדבקות בנגיף. עליהם להחליט במי חובה לטפל, למי ניתן לדחות את הטיפול ולמי ניתן לתת טיפול אלטרנטיבי מיטבי ללא מגע.

אכן, האתגרים רבים. אבל זו גם שעתינו הגדולה והיפה!

לקראת כתיבת שורות אלו החלטתי ללקט 'סיפורים קטנים' על הנעשה בשטח, המשקפים את ייחודיות חברינו למקצוע. להלן רק כמה דוגמאות (מבלי להסגיר פרטים אישיים של הנוגעים בדבר):

◆ למרות הקשיים האובייקטיביים, ועל אף שחלק מהפיזיותרפיסטים העובדים בבתי החולים הכלליים והשיקומיים חלו בקורונה, רובם ממשיכים לקיים שגרת עבודה, ומטפלים הן בחולי קורונה והן בחולים שבעיותיהם האקוטיות והשיקומיות אינן סובלות דיחוי. סרטון הפיזיותרפיסטים הרוקדים ושרים על מרפסת במוסד גריאטרי שיקומי כדי לעודד את הקשישים, ממחיש את היכולת שלנו להתאים את עצמנו לצורכי השעה!

◆ ברשת האינטרנט מתוארות יוזמות אישיות רבות של פיזיותרפיסטים היוצרים סרטוני הדרכה לאנשים המרותקים לביתם. יש בסרטונים הדרכה לפעילות גופנית מניעתית לגיל השלישי, הנחיות לטיפול עצמי בבעיות שלד שריר שכיחות וכיו"ב.

◆ פיזיותרפיסטים מעבירים הדרכות בזמן אמת באמצעות טכנולוגיות אודיו-ויזואליות למגוון קבוצות המרותקות לבתיהן ולמוסדות סיעוד ושיקום. כך למשל, דרך ממיר מיוחד לטלוויזיה הפיזיותרפיסטים מקיימים קבוצות טיפול נשימת.

◆ הפיזיותרפיסטים העובדים במכונים (הן העצמאיים והן הציבוריים) ממשיכים לשמור על קשר טלפוני ובמידת האפשר גם ויזואלי עם מטופליהם, כדי לעודד ולהמשיך טיפול. ביניהם ניתן למנות טיפולים בבעיות שלד שריר, בבעיות נשימה, התפתחות הילד ועוד. הקשר נמשך והתמיכה ניתנת גם אם היא לא במגע ישיר!

◆ פיזיותרפיסטים משתפים את חברנו באמצעות מגוון טכנולוגיות בהרצאות מאלפות ומעשירות גם בתובנות הקשורות ישירות לתקופה זו וגם בהשכלה מקצועית כללית.

היום יומי בנושאים הנוגעים לעבודת הפיזיותרפיסטים, ההרצאות המקוונות המועברות על ידי טובי המומחים והתמיכה המקצועית במגוון הנושאים הקשורים לעבודת הפיזיותרפיסט בתנאי אי הוודאות של היום, ובכללם יעוץ בתחום המשפטי, התעסוקתי והאתי - כל אלה אינם מעשים מובנים מעליהם!

על כל אלה, ועל עוד הרבה הערכתי העמוקה.

לקראת סיום דברי, רגע של הומור.

לפני ארבעה חודשים פניתי לציבור הפיזיותרפיסטים בבקשה שישבו על סקר שמטרתו לאפשר למערכת כתב העת שלנו להבין בצורה טובה יותר את תחומי העניין והצרכים של הקוראים שלנו. מילאו את הסקר 250 פיזיותרפיסטים ועל כך תודתי העמוקה. על פי תוכניתי המקורית, דבר העורכת היום היה אמור להציג בפני הקוראים את ממצאי הסקר. למותר לומר, שבתקופה מיוחדת זאת שאנו חווים הייתי חייבת להתייחס הפעם למגפה הקשה שעוברת עלינו ובמיוחד להכיר ולהוקיר את העשייה המדהימה של עמיתי הפיזיותרפיסטים בעת קשה זו. ומהו 'רגע של הומור'? המדור בכתב העת שזכה בסקר להיות מדורג אחרון מבחינת עניין הציבור, ומספר האנשים שמוצאים לנכון לקרוא אותו, הוא מדור זה! מקווה שבכל זאת קראתם!

אזרחי העולם נראים בתמונות מוחאים כפיים לרופאים ולאחיות העומדים בחזית המאבק. אני מוחאת כפיים לכל עמיתי העושים את מלאכת הפיזיותרפיה נאמנה.

ונשמרתם על נפשותיכם ונפשות יקיריכם.

ותפילתי שנעבור כולנו יחד את התקופה עם מינימום נפגעים, כשאנו חזקים ומחוזקים.

בברכה חמה,

יוכי

עורכת כתב העת לקידום הפיזיותרפיה

פרופ' (אמריטוס) יוכבד לויפר

אוניברסיטת חיפה

◆ פיזיותרפיסטים יוצאים בהמוניהם מהמסגרת הסקטוריאלית שלנו ורואים עצמם כשותפים לצוותים הרפואיים הנלחמים בקורונה. כך למשל, רבים שותפים בצוותים היוצרים קשר טלפוני עם חולי קורונה קלים הנמצאים מחוץ למסגרת בתי החולים ועוקבים אחריהם. אחרים מצטרפים לצוותים המבצעים בדיקות קורונה ועוד ועוד.

◆ צוותי פיזיותרפיה עוסקים בפיתוח דרכים המאפשרות הן המשך טיפול למטופלים מוכרים והן קידום טיפול מרחוק לאבחון וטיפול ראשוני במקרים חריפים ושיקומיים. אין ספק שחלק מהתובנות שנלמד לגבי מעקב ואף טיפול מרחוק בימים אלו ישמשו אותנו גם בעתיד!

הפעילות הברוכה אינה רק של הפיזיותרפיסטים מן השורה העובדים ישירות עם המטופלים אלא גם של העומדים מאחורי הקלעים:

◆ נציגינו במשרד הבריאות עמלים ללא לאות לעדכן את ציבור הפיזיותרפיסטים בעמדות משרד הבריאות בנוגע לעבודתם, בגיבוש מתווה עבודה בכל אחד מתחומי ההתמחות בפיזיותרפיה, בפתרון דילמות אתיות ואחרות המתעוררות בשטח בניסיון לתת טיפול מקצועי לזקוקים לו ועוד ועוד.

◆ מנהלי הפיזיותרפיה בעמדות המפתח בקופות השונות פועלים באופן יזום ואקטיבי על מנת לצמצם את הפגיעה בפרנסת פיזיותרפיסטים, בעוד אלו הזקוקים לטיפול יקבלו את הטיפול המיטבי.

◆ חברי הסגל במוסדות האקדמיים והמדריכים הקליניים מנסים להתמודד עם מקצועות הדורשים תרגול מעשי, ועם המשך לימודים קליניים ובו בזמן מלמדים מרחוק את המקצועות העיוניים.

◆ ואחרון חביב, פעילות הנהלת העמותה לקידום הפיזיותרפיה (אינני חברה בהנהלה). אני עוקבת אחרי אתרי עמותות פיזיותרפיה בחו"ל, אתר ה-WCPT כמו גם אחרי אתרי מקצועות בריאות אחרים בארץ. אין ספק שפעילות העמותה, דרך אתר הקורונה שפתחה, ראוי לציון והערכה גם באופן אבסולוטי וגם בהשוואה לאחרים. העדכון